

Työntekijän, työnantajan, ja kiinteistönomistajan velvollisuu- det kosteus- ja homevauriota- pauksessa

Insinööri Timo Kauhanen
Itä-Suomen työsuojelupiiri
Vuorikatu 26 A, 70100 Kuopio
(017) 201 428, 044 720 1428
timo.kauhanen@tsp.stm.fi

Keskeisin asia lainsäädännössä

- Ehkäistävät ammattitautteja ja muita työympäristöstä johtuvia terveyshaittoja

Työntekijän velvollisuudet

- Ilmoita ongelmasta VÄLITTÖMÄSTI, jos
 - havaitset vaurioita rakenteissa
 - havaitset vesivuotoja
 - tunnet homeen hajua
 - oireilet tai sairastut ja epäilet syyksi työpaikkaa
- Ilmoita esimiehelle (TA), TSV:lle (ja kiinteistön kunnosta vastaavalle)
- Oireet/ sairaudet mielellään esimiehelle tai ainakin työterveyshuoltoon, josta pitää ilmoittaa työpaikalle ja sieltä edelleen kiinteistön kunnosta vastaavalle

Työnantajan velvollisuudet

- Vastuu työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä.
 - 1) Ensisijaisesti vaurioiden syntyminen estettävä (rakenteiden suunnittelu ja toteutus siten, ettei ongelmia pääse syntymään)
 - 2) Jo ilmenneet vauriot korjattava (mikäli oireita ja sairauksia, korjaukset pikaisesti tai estettävä muutoin altistuminen)
 - 3) Arvioitava jäljelle jäävien tekijöiden merkitys työntekijöiden terveydelle
 - 4) Tarkkailtava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyyteen

TA:n velvollisuudet jatkuvat

Rajaavia tekijöitä

- epätavalliset ja ennalta-arvaamattomat olosuhteet
 - ei sillä perusteella ennalta-arvaamaton, jos ei havaita
 - jos huolellisesti toimiva työnantaja käytettävissä olevien tosiseikkojen perusteella tulee siihen tulokseen, että huomioon otettavalla todennäköisyydellä haitallista seurausta ei tule
=>huomioitu ennalta arvattavissa olevat seikat
vrt. kääntäen

Valta = Vastuu

- Jos esimiehenä valta loppuu, ilmoita asiasta eteenpäin jolloin vastuu osaltaan siirtyy organisaatiossa ylöspäin

Riskinarviointi

- Työnantaja arvioitava, ovatko työtilat turvalliset ja terveelliset
- Arvioinnissa joudutaan käyttämään epäsuoraa päättelyä
 - tilojen rakennustekninen kunto (riskirakenteet , sattuneet vauriot, vaurioiden merkit)
 - rakenteiden mikrobiologia/ kemia?
 - käyttäjien kokemat oireet ja sairaudet

Altistumisen seuraus	Vaaran taso	Toimenpiteet
<p>Ei työtilaan liittyviä oireita</p>	<p>Merkityksetön riski</p>	<p>Toimenpiteet määräajassa, jos työtiloissa havaitaan tai tiedetään olevan vaurioita.</p>
<p>Työtilaan liittyviä ärsytysoireita, kuten</p> <ul style="list-style-type: none"> - iho- ja/tai korvakutina - äänen käheys, - silmä, nenä- ja kurkkuärsytys 	<p>Kohtalainen riski</p>	<p>Toimenpiteisiin riskin pienentämiseksi on ryhdyttävä.</p> <p>Toimenpiteet tulee mitoittaa järkevästi.</p> <p>Toimenpiteet on toteutettava määräajassa.</p> <p>Lisätutkimukset saattavat olla tarpeen.</p> <p>Harkittava oireilevien henkilöiden siirtämistä toisiin tiloihin, jos korjaukset viipyvät.</p>
<p>Työtilaan liittyviä toistuvia infektioita, kuten</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskiontelon tulehdukset - keuhkoputken tulehdukset 	<p>Merkittävä riski</p>	<p>Riskin pienentäminen on välttämätöntä.</p> <p>Toimenpiteet tulee aloittaa nopeasti.</p> <p>Riskin pienentämiseen voidaan joutua osoittamaan huomattavia resursseja.</p> <p>Oireilevien henkilöiden siirto toisiin tiloihin, jos korjaukset viipyvät.</p>
<p>Allergiaoireita tai sairauksia, kuten</p> <ul style="list-style-type: none"> - astma, nuha ja/tai silmätulehdus - usein toistuva poikkeuksellinen päänsärky ja/tai väsymys 	<p>Sietämätön riski</p>	<p>Riskin pienentäminen on välttämätöntä.</p> <p>Toimenpiteet tulee aloittaa välittömästi.</p> <p>Työnteko kielletty kunnes riskiä pienennetty</p>

Riskinarviointi...

- Sisäilmastoseselvityksissä ensin laitteiden kunto (esim. ilmanvaihto), vasta sitten vaativammat ja kalliimmat tutkimukset
- Kosteus-/ hometutkimukset suoraan, kun tieto tämäntyyppisistä vaurioista tai tyypillistä oireilua, joka ei selity muutoin

Työterveyshuollon rooli

- Arvioitava työolosuhteiden terveellisyys myös kosteus- ja homevaurioiden osalta
- Työperäisten terveysvaarojen ja haittojen arviointi
- Työntekijöiden terveydentilan sekä työ- ja toimintakyvyn selvittäminen, arviointi ja seuranta
- Toimenpide-ehdotusten tekeminen työn terveellisyyden ja turvallisuuden parantamiseksi

Raskaana olevat työntekijät

- Jos työstä tai työolosuhteesta saattaa aiheutua raskaana olevalle työntekijälle tai sikiölle erityistä vaaraa, eikä vaaratekijää voida poistaa

= > työntekijän siirto

- vaara selvitetään riskinarvioinnilla
- toksiset homelajit

Entä muut työntekijät?

Kiinteistönomistajan vastuu

- Rakenteiden varusteiden, materiaalien ja laitteiden oltava turvallisia ja terveellisiä
- Ilmanvaihdon oltava riittävän tehokas ja tarkoituksen mukainen
 - Jos työpaikalla käytetään koneellista ilmanvaihtoa, se on pidettävä toimintakunnossa.
 - Laitteistossa oleva työntekijälle välitöntä terveyshaittaa aiheuttava lika ja muut epäpuhtaudet on puhdistettava.
 - Laitteiston on toimittava niin, että työntekijöiden terveydelle ei aiheudu haittaa tai vaaraa.

Kiinteistön omistajan vastuu...

- Tilat tyhjennettävä tarvittaessa välittömästi
- Korjaukset käyntiin viivytyksettä
- Tutkimusten oltava kattavia
- Yhteistyö kaikkien tiloja käyttävien yksiköiden kanssa
- Uudisrakentamisessa aikataulutusta ja kosteudenhallintasuunnitelma

Kuinka vältetään?

- Vauriot poistetaan
- Korjausaikataulu aikaisemmaksi
- Ratkaisu työpaikan vaihtamisesta tarvittaessa nopeasti
- Hankalissa vauriotapauksissa eri yksikkö korjattuihin tiloihin
- Pahiten oireilevat toisiin tiloihin

Kuinka vältetään?

- Herkistyneen työntekijän terveystarkastukset
 - = > työntekijää ei saa käyttää ko. tiloissa, jos terveys vaarantuu
 - = > sairausloma tai
 - = > muut järjestelyt (korvaavat puhtaat tilat, muuta työtä, palkallinen loma?, ??)
- Tilanne muuttuu (korjaukset)
 - = > terveystarkastus ja mahd. uusi kokeilu

Työturvallisuusrikoksesta

- Työturvallisuusmääräysten vastaisen tilan jatkuminen laiminlyömällä valvoa työturvallisuusmääräysten noudattamista
- Jättää huolehtimatta taloudellisista, toiminnan järjestämisestä koskevista tai muista työsuojelun edellytyksistä
- Koskee työnantajaa tai tämän edustajaa
- Edellyttää tahallisuutta tai huolimatta
- Työnantaja on tuomittava sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi

Rakentamisen ongelma!!

- Vuotava vesikatto
- maaperä/ ulkopuolelta tuleva kosteus
- märkä/ kostea betoni

- liian kireä aikataulu!
- tilaajan/ rakennuttajan vastuu!

Kiitos mielenkiinnosta!

